

Nr 146

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag
angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den
14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstaga-
res avskedande med anledning av värnpliktstjänst-
göring m. m.; given Stockholms slott den 10 april
1964.*

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagaras avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att anställningsskydd beredes envar som enligt frivilligt åtagande blivit tjänstgöringsskyldig inom det totala försvarrets krigsorganisation samt den som genom avtal åtagit sig att tjänstgöra vid avdelning organiserad inom krigsmakten för att ställas till Förenta Nationernas förfogande.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den 14 oktober 1939 (nr 727)
om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av
värnpliktstjänstgöring m. m.

Härigenom förordnas, att 1 och 3 §§ lagen den 14 oktober 1939 om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m.¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

1 §.

Ej må någon på grund av tjänstgöring, som åligger honom enligt värnpliktslagen eller som han eljest jämlikt stadgande i lag är skyldig att utföra åt det allmänna, skiljas från anställning som han innehar. Ej heller må den som hör till krigsmaktens reservpersonal eller antagits såsom frivillig vid krigsmakten eller är befälsanställd i *civildförsvarets krigsorganisation* skiljas från anställning med anledning av tjänstgöring som det på sådan grund åligger honom att fullgöra.

Ej må någon på grund av tjänstgöring, som åligger honom enligt värnpliktslagen eller som han eljest jämlikt stadgande i lag är skyldig att utföra åt det allmänna, skiljas från anställning som han innehar.

Ej heller må den som hör till krigsmaktens reservpersonal eller antagits såsom frivillig vid krigsmakten eller *eljest enligt frivilligt åtagande blivit tjänstgöringsskyldig inom det totala försvarets krigsorganisation* skiljas från anställning med anledning av tjänstgöring som det på sådan grund åligger honom att fullgöra. *Vad nu sagts skall även gälla beträffande den som enligt frivilligt åtagande blivit tjänstgöringsskyldig vid avdelning organiserad inom krigsmakten för att ställas till Förenta Nationernas förfo- gande och som ofördröjligen underrättat arbetsgivaren om sitt åtagande.*

¹ Senaste lydelse av 1 §, se SFS 1963: 90.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

Arbetstagare, som beordrats till tjänstgöring som avses i 1 §, bör ofördröjligen lämna arbetsgivaren meddelande om tidpunkten för tjänstgöringens början och om den beräknade varaktighet.

Arbetstagaren bör — — — — — hos arbetsgivaren.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1964.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 april 1964.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, LINDHOLM, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, fråga om *ändring i lagen om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnplikts-tjänstgöring m. m.* och anför därvid följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 5 februari 1963 har överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap hemställt om sådan ändring av bestämmelserna i lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m., att det däri stadgade anställningsskyddet utvidgas till att omfatta envar som på grund av frivilligt åtagande blivit tjänstgöringskyldig inom det totala försvarets krigsorganisation.

Remissyttranden i anledning av överstyrelsens förslag har avgivits av överbefälhavaren, arbetsmarknadsstyrelsen, länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län samt Västernorrlands län, civilbefälhavarna i första och fjärde civilområdena, Sveriges arbetsgivareförening, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation och Sveriges industriförbund.

I proposition 1964: 81 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till organisation av en av frivilliga sammansatt beredskapsstyrka, som med kort varsel skall kunna ställas till Förenta Nationernas förfogande för deltagande i organisationens fredsbevarande aktioner. Förslaget har aktualiserat frågan om skydd för personalen i beredskapsstyrkan mot avskedande med anledning av tjänstgöring i styrkan.

På grund av vad sålunda förevarit har inom justitiedepartementet i februari 1964 upprättats en promemoria rörande frågan om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av tjänstgöring vid sådan beredskapsstyrka som nyss sagts. I promemorian har också framlagts förslag till lagstiftning med anledning därav och på grund av överstyrelsens skrivelse.

Över promemorian har efter remiss yttranden avgivits av överbefälhava-

ren, arbetsmarknadsstyrelsen, socialstyrelsen, länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län samt Västernorrlands län, försvarets civilförvaltning, Svenska arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen, Sveriges akademikers centralorganisation, Tjänstemännens centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund och Sveriges industriförbund.

Jag anhåller nu att få upptaga dessa frågor.

Gällande bestämmelser

Enligt lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m. må ej någon skiljas från anställning, som han innehar, på grund av tjänstgöring som åligger honom enligt värnpliktslagen eller som han eljest jämlikt stadgande i lag är skyldig att utföra åt det allmänna. Ej heller må den som hör till krigsmaktens reservpersonal eller antagits som frivillig vid krigsmakten eller är befälsanställd i civilförsvarets krigsorganisation skiljas från anställning med anledning av tjänstgöring som det på sådan grund åligger honom att fullgöra (1 §). Skall arbetstagare fullgöra värnpliktstjänstgöring, som är till tiden bestämd i lag och skall pågå mer än tre månader äger dock arbetsgivaren på grund av tjänstgöringen skilja arbetstagaren från anställningen, därest vid arbetsavtalets ingående överenskommits att anställningen skall upphöra vid värnpliktstjänstgöringens början. I övrigt är förbehåll, varigenom inskränkning göres i den rätt som enligt lagen tillkommer arbetstagaren, icke bindande (2 §). Lagen innehåller även vissa regler rörande skyldighet för arbetstagaren att lämna arbetsgivaren meddelande om sin önskan att efter tjänstgöringen återinträda i arbetet och om tidpunkten härför (3 §). Vidare stadgas, bl. a., att arbetstagaren icke är pliktig att med anledning av sådan tjänstgöring som avses i lagen vidkännas minskning i de med anställningen förenade förmånerna i vidare mån än som följer av uppehållet i arbetet (4 §). Skyldighet föreligger för arbetsgivare att utgiva skadestånd med anledning av förfarande i strid mot lagen (5—6 §§). Lagen innehåller slutligen också vissa processuella bestämmelser och speciella regler för vissa befattningshavare i statens eller kommuns tjänst (7—8 §§).

Överstyrelsens för ekonomisk försvarsberedskap förslag

Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap framhåller i förenämnda skrivelse den 5 februari 1963, att personal som är avsedd att ingå i det ekonomiska försvarets krigsorganisation torde åtnjuta anställningsskydd enligt 1939 års lag endast om och i den mån tjänstgöringsskyldighet för sådan personal ålagts med stöd av bestämmelserna i allmänna tjänstepliktslagen den 17 april 1959. Motsvarande torde gälla för personal som vid beredskap och krig kommer att tjänstgöra vid organ inom det psykologiska försvarets verksamhetsområde.

Överstyrelsen uttalar, att det är överstyrelsens avsikt att genom frivilliga avtal knyta vissa personer, som icke förut innehar statlig anställning, till de organ inom det ekonomiska försvarets krigsorganisation, för vilkas organiserande överstyrelsen bär ansvaret. Motsvarande åtgärder torde enligt överstyrelsen ha vidtagits eller komma att vidtagas även vid vissa andra centrala myndigheter inom det ekonomiska försvaret, civilbefälhavarnas kanslier och länsstyrelserna. Det är angeläget, bl. a. med hänsyn till rekryteringen, att jämväl denna frivilliga personal i fråga om avskedande från civil anställning m. m. tillförsäkras samma skydd som gäller till förmån för den som ålagts lagstadgad tjänstgöringsskyldighet eller antagits såsom frivillig vid krigsmakten. Under åberopande härav föreslår överstyrelsen, att 1939 års lag utvidgas till att omfatta envar som på grund av frivilligt åtagande blivit tjänstgöringsskyldig inom det totala försvarets krigsorganisation.

Departementspromemorian

I promemorian redogöres för bakgrunden till förslaget om upprättande av en beredskapsstyrka för FN-tjänst och för organiserandet av denna styrka. Härom hänvisas till vad som anförts i propositionerna 1961:145 och 1964:81.

Vad angår frågan om anställningsskydd för personal i beredskapsstyrka för FN-tjänst framhålles i promemorian, att Sveriges medverkan i FNs fredsbevarande arbete, sådant det bl. a. kommit till uttryck i Främre Orienten och Republiken Kongo, är av vitalt intresse för vårt land. Den betydelse som Sveriges insats kan få är beroende på hur den trupp som Sverige ställer till FNs förfogande löser sin uppgift. Ur landets synpunkt är det därför nödvändigt att höga krav ställas på kvaliteten hos personalen i den beredskapsstyrka som avses skola organiseras. Varje åtgärd, som kan underlätta rekryteringen till beredskapsstyrkan och vidga urvalet till denna måste därför tillvaratagas. För en enskild arbetstagare, som överväger att ta anställning i en beredskapsstyrka, är det väsentligt att veta, att han efter eventuell FN-tjänst utomlands kan återvända till Sverige utan att behöva oroa sig för sina utkomstmöjligheter.

Dessa faktorer talar enligt vad i promemorian anföres starkt för att personalen i en beredskapsstyrka bör äga åtnjuta anställningsskydd. Det förhållandet att tjänstgöringsskyldigheten i en beredskapsstyrka icke är i lag föreskriven kan därvid icke tillmätas avgörande betydelse; redan nu gäller förbud mot avskedande även då tjänstgöringsskyldighet grundas på frivilligt åtagande.

Ett utvidgat anställningsskydd synes enligt promemorian icke heller ur arbetsgivaresynpunkt böra inge större betänkligheter, såvitt avser de värnpliktiga som efter avslutad första tjänstgöring tar anställning i en beredskapsstyrka. Dessa värnpliktiga torde i icke ringa omfattning fortsätta sin

civila utbildning efter första tjänstgöringen, och i den mån de har anställning torde deras arbetsuppgifter i regel icke vara av utpräglat kvalificerad natur.

Enligt vad som anföres i promemorian kan däremot svårigheter uppstå för arbetsgivaren att med kort varsel avstå från och skaffa ersättare för en person, som tar anställning i en beredskapsstyrka vid senare tidpunkt än i anslutning till första tjänstgöringen. Man får räkna med att en sådan person ofta fullgör kvalificerade uppgifter i sin civila gärning. Å andra sidan torde det härvid i regel komma att röra sig om personer i befälsställning i beredskapsstyrkan, och särskilt för befälets vidkommande är de tidigare angivna kvalitetskraven av en sådan vikt, att olägenheterna för arbetsgivaren av en inskränkning i rätten att avskeda en sådan arbetstagare torde få anses väga mindre tungt än landets intresse av att rekryteringen icke skall hämmas av att den enskilde icke har ett fullgott anställningsskydd.

En avvägning av de intressen som sålunda föreligger ger enligt promemorian vid handen, att anställningsskydd bör beredas den som förbundet sig att tjänstgöra i en beredskapsstyrka av här åsyftat slag. Bestämmelser här om bör lämpligen införas i 1939 års lag.

Anställningsskydd bör enligt promemorian uppenbarligen föreligga icke blott under tjänstgöring utomlands för FNs räkning utan även under den kortare utbildning som det enligt ingångna avtal kan åligga befattningshavare i beredskapsstyrka att fullgöra. Bestämmelserna bör utformas med beaktande härav.

Vidare anföres:

I detta sammanhang uppkommer vissa spörsmål beträffande anställningsskyddet för den som förnyar sitt avtal. För den som fullgjort en tjänstgöringsperiod utomlands kan en sådan förnyelse medföra, att han i omedelbar eller i vart fall nära anslutning till den första tjänstgöringsperioden uttages till ny tjänstgöring under ytterligare en period. Det kan med tanke på dylika fall ifrågasättas om icke anställningsskyddet borde på visst sätt begränsas. Man kunde härvid tänka sig att sådant skydd i princip endast skulle få åtnjutas för en full tjänstgöringsperiod vart tredje år eller med annat lämpligt tidsintervall mellan perioderna. Emellertid synes behov av en dylik begränsning knappast föreligga. Hittillsvarande erfarenheter har givit vid handen, att sådan »rekapitulering» som här avses förekommer endast i undantagsfall. Det har härvid i allmänhet gällt personalkategorier med sådana civila anställningsförhållanden, att frågan om tjänstledighet utan svårighet kunnat lösas genom frivilliga överenskommelser med vederbörande arbetsgivare. Ett lagfästande av rätten till obegränsat anställningsskydd kommer därför i fall av denna art knappast att medföra ökade olägenheter för arbetsgivarna. I övrigt torde problemet ha ringa praktisk betydelse med hänsyn till att de militära myndigheterna av flera skäl kan väntas såsom hittills iakttaga stor restriktivitet i fråga om att medge rekapitulering.

I den mån Sveriges nuvarande åtaganden att ställa avdelningar till FNs förfogande kommer att bestå för framtiden torde bl. a. FN-kontingenten i

Främre Orienten komma att ersättas av en avdelning ur beredskapsstyrkan, så snart denna blivit organiserad. Under en övergångstid får man dock räkna med att FN-kontingenterna består i sin nuvarande form. Det synes då enligt promemorian rimligt att det anställningsskydd som nu införes för beredskapsstyrkan under övergångsperioden får gälla även för personal i de nuvarande kontingenterna. De nya bestämmelserna bör utformas i överensstämmelse härmed.

I promemorian erinras om att arbetstagare, som fullgör tjänstgöring vilken är förknippad med anställningsskydd, enligt 3 § i god tid förut bör giva arbetsgivaren meddelande om den dag då han kan återinträda i arbetet. Arbetstagaren har enligt promemorian i allmänhet minst lika stort intresse av att god tid i förväg få kännedom om när tjänstgöringen skall taga sin början och om dennas beräknade varaktighet. För arbetstagaren bör det, i vart fall under fredsförhållanden, icke heller vara förenat med svårigheter att så snart han fått del av tjänstgöringsordern lämna arbetsgivaren underrättelse i dessa hänseenden. I lagen bör därför intagas en erinran om arbetstagarens åligganden härutinnan.

Remissyttrandena

Det av överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap framlagda förslaget har tillstyrkts av samtliga remissinstanser.

Vad angår frågan om anställningsskydd för personalen i beredskapsstyrka för FN-tjänst har de hörda remissorganen med två undantag tillstyrkt den i promemorian föreslagna lagändringen eller lämnat förslaget utan erinran. *Svenska arbetsgivareföreningen* har med instämmande av *Sveriges industriförbund* avstyrkt förslaget.

Arbetsgivareföreningen framhåller, att med den inställning till hithörande frågor som allmänt råder på arbetsmarknaden det icke finns anledning antaga, att arbetstagare som avbryter sin anställning för tjänstgöring av ifrågavarande art onödigtvis skall uppsägas av arbetsgivaren, och att denne i den mån han finner det möjligt också kommer att sträva efter att bereda vederbörande fortsatt anställning. Arbetsgivareföreningen anser emellertid det framlagda förslaget om en generell skyldighet för arbetsgivaren sträcka sig långt utöver vad som är berättigat och rimligt.

Den tjänstgöring varom är fråga baserar sig enligt arbetsgivareföreningen på ett helt frivilligt åtagande och är vidare förenad med goda ekonomiska villkor, i många fall överstigande de inkomster vederbörande under motsvarande tid kan erhålla i sin civila gärning. Redan den omständigheten att det är fråga om en kategori som avbryter sin tjänst för att tjänstgöra inom ett annat anställningsförhållande gör att rimligheten av det föreslagna anställningsskyddet starkt måste ifrågasättas. I sammanhanget understryker arbetsgivareföreningen, att det i promemorian återopade förhållandet att lagens anställningsskydd redan omfattar vissa fall av frivillig tjänstgöring in-

te kan föranleda ett annat betraktelsesätt. Det är i dessa fall fråga om tjänstgöring som kan sägas träda i stället för värnpliktstjänstgöring och utgör ett direkt led i det egna landets försvarsorganisation, vartill kommer att tjänstgöringen — till vilken inkallelse regelmässigt sker i god tid — är av förhållandevis kort varaktighet.

Vad gäller frågan om reformen kan anses motiverad ur landets intresse av fullgod rekrytering till beredskapsstyrkan anför arbetsgivareföreningen:

Det är uppenbart — och det saknar härvidlag betydelse huruvida anställningen i beredskapsstyrkan skett i anslutning till första tjänstgöring eller vid senare tidpunkt — att avsevärda och ofta nära nog oöverkomliga svårigheter i många fall nödvändigtvis måste uppstå för den arbetsgivare som på fem eller sex dagars varsel — vilket i de flesta fall vida understiger den gällande uppsägningstiden — ej endast nödgas avstå från en arbetstagare utan dessutom även tvingas ordna frågan om ersättare så, att arbetstagaren efter avslutad tjänstgöring i FN-styrkan kan återtagas i arbetet. Det fordras otvivelaktigt synnerligen starka skäl för att en reform medförande så allvarliga olägenheter för den enskilde arbetsgivaren skall genomföras.

Sådana skäl föreligger icke. Fastmer kan antagas att den föreslagna reformen inte kommer att bli av någon betydelse för rekryteringsmöjligheterna. Tjänstgöringen i beredskapsstyrkan är således, som ovan framhållits, förenad med så goda ekonomiska villkor i form av premier, löner, traktementen, skattelättnader etc. att utsikten av någon kortare tids avsaknad av anställning efter hemkomsten från eventuell FN-tjänst torde vara av underordnad betydelse för den som överväger att taga anställning i en beredskapsstyrka. I själva verket torde det i allmänhet strida mot vederbörandes egna önskemål att genast efter ankomsten återinträda i förvärvslivet. De hittillsvarande erfarenheterna ger ej heller något som helst belägg för att svårigheter i rekryteringshänseende skulle uppstå därest ej det föreslagna anställningsskyddet etablerades.

Promemoriaförslaget att införa bestämmelse, att arbetstagare vilken beordrats till tjänstgöring som är förenad med anställningsskydd i god tid bör underrätta arbetsgivaren härom, har i sak lämnats utan erinran av remissorganen.

Departementschefen

Det av överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap framlagda förslaget om en utvidgning av anställningsskyddet enligt 1939 års lag till att omfatta envar, som är tjänstgöringsskyldig inom det totala försvarets krigsorganisation, har tillstyrkts av samtliga remissinstanser och jag anser, att den föreslagna lagändringen bör komma till stånd.

Förslaget att bereda personalen i beredskapsstyrkan för FN-tjänst skydd beträffande den civila anställningen uppbäres av intressen som får anses likvärdiga med dem som motiverat anställningsskydd för nyssnämnda personal liksom för reservpersonal och frivilliga inom krigsmakten. Såsom framgått har förslaget också tillstyrkts eller lämnats utan erinran av så gott som samtliga remissorgan.

På arbetsgivarhåll har emellertid förslaget avstyrkts väsentligen på den

grunden att den föreslagna reformen icke skulle bli av någon betydelse för rekryteringsmöjligheterna och emedan reformen skulle medföra allvarliga olägenheter för den enskilde arbetsgivaren.

Beträffande rekryteringsmöjligheterna har arbetsgivareföreningen uttalat, att det i allmänhet torde strida mot vederbörande befattningshavares egna önskemål att genast efter återkomsten från FN-tjänst återinräda i förvärvslivet och att det med hänsyn till de goda ekonomiska villkor som är förbundna med FN-tjänstgöringen skulle vara av underordnad betydelse för befattningshavaren om han under någon kortare tid efter hemkomsten från tjänstgöringen saknar anställning. Vad sålunda anförts synes icke välgrundat. I själva verket torde man få räkna med att många av dem som överväger att taga anställning i beredskapsstyrkan, kommer att tillmäta frågan om trygghet i den civila anställningen väsentlig vikt vid ställningstagandet. En arbetstagare, som utan arbetsgivarens medgivande ingår avtal om tjänstgöring i beredskapsstyrkan och på order inställer sig till sådan tjänstgöring utan att säga upp sig från sin anställning, torde i regel därigenom bryta anställningsavtalet och ge arbetsgivaren rätt att häva detta och kräva skadestånd. Under sådana förhållanden kan man icke räkna med att den som innehar och vill behålla en anställning skall vara beredd att sluta avtal om tjänstgöring i beredskapsstyrka utan att ha fått ett bindande löfte av arbetsgivaren, att denne kommer att återtaga honom i arbetet efter fullgjord tjänstgöring. I många fall skulle således anslutningen till beredskapsstyrkan bli direkt avhängig av arbetsgivarens medgivande.

När det gäller de hittills uppsatta FN-förbanden har rekryteringen icke stött på större svårigheter, oaktat skydd för den civila anställningen icke beretts personalen. Till detta har säkerligen medverkat, att arbetsgivarna i stor utsträckning ställt sig positiva. När det gäller för en arbetsgivare att ta ställning till en anställds anslutning till beredskapsstyrkan är emellertid förhållandena annorlunda. Det är sålunda svårare för arbetsgivaren att på förhand ge bindande utfästelse om att han icke i anledning av utbildning för FN-tjänsten eller eventuell framtida tjänstgöring i beredskapsstyrkan kommer att skilja arbetstagaren från anställningen, än att ge ett motsvarande besked inför en omedelbart förestående, till tiden fixerad tjänstgöring. Att erfarenheterna av rekryteringen till de hittillsvarande FN-kontingenterna ur här förevarande synpunkter varit goda kan därför icke tagas till intäkt för att man även i fråga om beredskapsstyrkan kan helt förlita sig på tillmötesgående från arbetsgivarens sida.

Det skall icke bestridas, att införande av ett anställningsskydd i enlighet med förslaget kan medföra vissa olägenheter för de berörda arbetsgivarna. Det är angeläget att så långt möjligt minska dessa olägenheter. Arbetsgivaren har sålunda ett berättigat intresse av att så tidigt som möjligt få veta, att hans arbetstagare ingått avtal om tjänstgöring i beredskapsstyrkan. För arbetstagaren bör det knappast innebära någon olägenhet utan snarare te sig naturligt att han, när han ingår dylikt avtal, lämnar

arbetsgivaren meddelande om förhållandet. Härigenom får arbetsgivaren tillfälle att på tidigt stadium dryfta problemen med arbetstagaren och i samråd med denne föranstalta om lämpliga åtgärder.

På grund av vad sålunda anförts biträder jag i huvudsak det föreliggande förslaget men förordar, att arbetstagarens rätt att åtnjuta anställningskydd vid tjänstgöring i beredskapsstyrka genom en uttrycklig bestämmelse i lagen göres beroende av att han ofördröjligen lämnat arbetsgivaren underrättelse om sitt åtagande.

I överensstämmelse med vad som föreslagits i promemorian synes det rimligt att anställningskydd jämväl beredes sådan personal som under en övergångstid kan komma att rekryteras till militära FN-kontingenter, vilka organiseras i den ordning som hittills tillämpats.

Med anledning av det anförda föreslår jag, att 1 § lagen om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m. kompletteras med en bestämmelse av innehåll att den, som åtagit sig att tjänstgöra vid avdelning som organiseras inom krigsmakten för att ställas till Förenta Nationernas förfogande, ej med anledning av tjänstgöring som på sådan grund åligger honom må skiljas från anställning, under förutsättning att han ofördröjligen lämnat arbetsgivaren underrättelse om sitt åtagande.

Den sålunda föreskrivna underrättelseskyldigheten gäller givetvis även det fall att den anställda, sedan han slutit avtal om FN-tjänstgöring, tillträder en ny civil anställning.

Såsom föreslagits i departementspromemorian och tillstyrkts av remissorganen bör i lagens 3 § införas en bestämmelse, att arbetstagare som beordrats till sådan tjänstgöring som avses i 1 § ofördröjligen bör lämna sin arbetsgivare meddelande om tidpunkten för tjänstgöringens början och om dennas beräknade varaktighet.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet upprättats bilagda förslag¹ till *lag angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m.*

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget måtte för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Stig Granqvist

¹ Förslaget, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utelämnats.

Utdrag av protokoll, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 9 april 1964.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden ROMANUS,
DIGMAN,
regeringsrådet HOLMGREN,
justitierådet BERGSTEN.

Enligt lagrådet denna dag tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 3 april 1964, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Ulf Nordenson.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Stig Granqvist

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 april 1964.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, lagrådets den 9 april 1964 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 3 april 1964 remitterade förslaget till *lag angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den 14 oktober 1939 (nr 727) om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m.*

Föredraganden hemställer, att lagförslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Mats Larsson